

Valentijn Thuring, varkensarts in Harbrinkhoek:

“Monsters nemen gaat een stuk sneller en gemakkelijker”

In juni van dit jaar introduceert de GD een nieuwe methode om de gezondheid van varkens in de gaten te houden: speekselonderzoek met behulp van Happy Bite. Eén van de varkensdierenartsen die Happy Bite in de praktijk heeft getest is Valentijn Thuring van Varkensdierenartsen Twente-Salland. “Het mooie aan Happy Bite is dat monsternamen een stuk sneller, gemakkelijker en diervriendelijker verloopt. Bovendien zijn de resultaten net zo betrouwbaar.”

Valentijn Thuring is ruim elf jaar werkzaam als dierenarts, waarvan vier jaar als varkensarts bij Varkensartsen Twente-Salland. “Als praktijk werkten wij al langer met speekselonderzoek, maar altijd onder voorbehoud. De vraag was steeds: is de kwaliteit gewaarborgd? Hoe betrouwbaar zijn de conclusies die ik uit de uitslagen kan trekken? Vandaar dat ik graag wilde meewerken aan het veldonderzoek van de GD. Om te kunnen testen hoe betrouwbaar Happy Bite als methode is, heb ik op basis van de onderzoekscriteria de juiste varkensbedrijven met de geschikte omstandigheden geselecteerd. Speekselonderzoek is uiteraard nieuw voor de meeste varkensbedrijven, maar er werd positief op gereageerd. De varkenshouders zagen in dat het een praktische en elegante methode is, dus ze wilden graag meewerken aan het onderzoek.”

“Op zo’n mooie uitkomst had ik niet durven hopen!”

In de hokken van de te onderzoeken varkens werden door de GD aangeleverde ‘kauwtouwen’ opgehangen, een groot touw met een klein touw eraan. Valentijn: “De kauwtouwen zijn erg gemakkelijk op te hangen, je kunt ze altijd wel ergens aan bevestigen. Varkens zijn nieuwsgierige dieren, die graag snuffelen en onderzoeken, dus ze vinden de touwen natuurlijk direct interessant. Binnen een paar tellen beginnen ze erop te kauwen, dat was heel leuk om te zien. Aan het begin

Valentijn Thuring

van de bedrijfsbezoeken hing ik de touwen op en na afloop waren ze al drijfnat. Ik kon het speeksel eenvoudig uit de touwen wringen en meenemen. Wat ik overigens heel opmerkelijk vond, is dat het speeksel behoorlijk grijs-zwart van kleur was. Dat had ik van tevoren niet verwacht. Een varkensbek is natuurlijk nooit helemaal schoon, dus ik dacht wel dat het speeksel troebel zou zijn, maar deze donkere kleur verbaasde mij.”

Tegelijkertijd met de speekselmonsters zijn ook bloedmonsters genomen, zodat het mogelijk was om de uitkomsten van beide methoden met elkaar te vergelijken. Deze monsters zijn door de GD op hokniveau onderzocht op aanwezigheid van de ziektekiemen PRRSv en het circo-2-virus (PCV2). De twee methoden bleken even betrouwbaar te zijn. “De resultaten van het speeksel- en bloedonderzoek lagen keurig op één lijn. Op zo’n mooie uitkomst had ik niet durven hopen!”

Happy Bite als ‘rookmelder’

Valentijn staat ook positief tegenover Happy Bite omdat de belastende methode vermeden wordt. Het afnemen van bloed is vaak erg stressvol voor een varken en kost aardig wat tijd, dus kauwtouwen zijn een mooi alternatief. “De drempel om een onderzoek in te stellen ligt daardoor lager. Happy Bite kan uitstekend ingezet worden als rookmelder. Door twee á drie keer per jaar de touwen in de hokken op te hangen, kun je bijvoorbeeld PRRSv en PCV2 vroegtijdig opsporen. Op die manier kun je veel ellende voorkomen. Bovendien kun je dan als vermeerderaar inzichtelijk maken dat je varkens van goede kwaliteit aanbiedt.”

Altijd in overleg met uw dierenarts

Hoewel u als varkenshouder zelf de speekselmonsters kunt nemen, is het zeer belangrijk dat u vooraf altijd met uw dierenarts overlegt welke hokken bemonsterd moeten

worden en hoe. Het bewust wel of niet ophangen van de touwen is namelijk van belang bij de interpretatie van de testresultaten. “Je moet er bijvoorbeeld rekening mee houden dat varkens niet op de touwen gaan kauwen als ze al ziek zijn. Dan gaan ze vaak passief in een hoekje liggen. Happy Bite dient dus vooral als preventiemethode”, stelt Valentijn. Daarnaast heeft hij gemerkt dat het belangrijk is dat het aantal touwen in het hok goed in verhouding staat tot het aantal varkens, en dat het bij speenbiggen langer duurt totdat de touwen doorweekt zijn. “Bij vleesvarkens hoef je de kauwtouwen maar vijftien minuten op te hangen, terwijl speenvarkens ongeveer drie kwartier tot een uur nodig hebben.”

Valentijn hoopt dat speekselonderzoek in de toekomst ook mogelijk is voor andere ziektekiemen. “Het zou mooi zijn als we kiemen als App, influenza en *Haemophilus parasuis* aan het rijtje kunnen toevoegen.”

Het speeksel is eenvoudig te verzamelen